

8. Bilişim Mesleki Bilimsel Çalışma Kurulu (Bilişim MBÇK)

8.1. Önsöz

Bu dönemin başlangıcında 47. Dönem Şube Genel Kurulunun ardından TMMOB Mimarlar Odası'nın MBÇK'lar Yönetmeliği gereği olarak; Bilişim MBÇK kurulu 26 Şubat 2022 tarihinde çevrimiçi olarak yaptığı toplantıda yeni dönem Bilişim MBÇK'nun seçimli genel kurulunun, 19 Mart 2022'de saat: 19:00'da zoom üzerinden online olarak yapılmasının uygunluğunun "Şube Yönetim Kurulu'na iletilmesi kararını almıştır.

Bu kapsamda gerçekleştirilen toplantıda 47. dönem çalışma öncelikleri ve 46 dönemden kalan çalışmaların devam ettirilmesi ve 46 dönem mesleki bilimsel çalışma kurulu yürütme kurulunun güçlendirilerek bu dönemde görevine devam etmesi konusunda görüş birliğine ulaşıldı.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi Bilişim Mesleki ve Bilimsel Çalışma Kurulu 46.dönemde 25 Mart 2021 tarihinde ilk toplantısını gerçekleştirerek, yıllarca Bilgisayar Komitesi olarak çalışmış bir yapının devamı niteliğinde kuruldu ve çalışmalarına 47. Dönemde de devam ettirdi.

Bu komite mimarlık mesleğini ve mimarları teknolojik anlamda çağı yakalayarak, geliştirmek amacı ile tüm dünyada kullanılan çizim teknikleri, yapı sistemi teknolojik takip yöntemleri, yapay zeka teknolojisinin mimari anlamda kullanımı gibi konuları irdeleyip, mimarlık mesleğini bu anlamda geliştirerek dünya çapında eş düzeyde kullanmak üzere çalışmalar yapmak amacı ile kuruldu. Bir yıl süreyle çeşitli zamanlarda toplantılar yapılarak yürütme kurulu ve çalışma şeması organize edilerek kurulun yapısı olgunlaştırıldı.

8.1.1. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi Bilişim MBÇK Seçimli Toplantısı

Bilişim Mesleki ve Bilimsel Çalışma Kurulu Genel Kurulu

Toplantı No: 02

Toplantı Tarihi: 19.03.2022

Toplantı Saat: 19:00

Toplantı Yeri: çevrim içi

Toplantıya katılanlar: Çalışma grubu üyeleri

Toplantı Gündemi:

1. Açılış
2. 2020-2022 Dönemi Çalışma Raporu üzerine görüşmeler
3. 2022-2024 Dönemi Çalışma Programı üzerine öneriler ve görüşmeler
4. Şube Yönetim Kurulu'na önerilecek, 2020- 2022 dönemi BİLİŞİM MBÇK Yürütme Kurulu'nun belirlenmesi
5. Yeni dönem için öneri ve dilekler.
6. Kapanış

8.2. Bilişim MBÇK 2022-2024 Dönemi Çalışma Raporu

Bu dönem Bilişim-MBÇ 2020-2022/ 2022-2024 kurulu üyesi olarak birlikte çalıştığımız değerli Meslektaşımız Raşit Gölçeli'yi kaybetmiş olmamızın hüznüyle...

8.2.1 İçinde Bulduğumuz Döneme Dair

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi bünyesinde kurulan Bilişim M.B.Ç. Kurulu mesleki anlamda bilişim teknolojilerinin kullanılmasına yönelik çalışmaların yapılmasında üyelerin ve meslektaşların katkılarını ve bu yöndeki yeni fikirlerini konuşup ileriye taşımak adına bir çağrı hazırladı. Bu çağrıya yanıt veren, konuyla ilgili ve bilgi paylaşımında bulunmak isteyen üyelerimiz ile 12.06.2022 tarihinde ilk danışma kurulu toplantısı gerçekleştirildi.

Üyelerin katkıları ile beslenerek büyüyen komite genişletilmiş danışma kurulunu oluşturarak 24.07.2022 tarihinde ikinci danışma kurulu toplantısını gerçekleştirdi. Bu toplantı sonrası alt çalışma grupları oluşturuldu ve katkıda bulunanların kendi çalışma alanlarında yoğunlaşarak ilerlemelerine olanak sağlandı.

04.09.2022 tarihinde üçüncü danışma kurulu toplantısının geniş bir gündem ile, çalışma kurulunun giderek genişleyen kadrosunun katkılarıyla gerçekleştirdi ve gelecek dönemlerdeki çalışma akslarını çizmeyi hedefledi.

8.3. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi Bilişim Mesleki ve Bilimsel Çalışma Kurulu Danışma Kurulu Toplantıları

8.3.1. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi Bilişim Mesleki ve Bilimsel Çalışma Kurulu I. Danışma Kurulu Toplantısı Raporu

Toplantı Tarihi: 12.06.2022

Toplantı Yeri: Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi, Karaköy

Toplantıya katılanlar: Alper Ünlü, Aydın Ufuk Yücel, İsmail Doğanılmaz, Özge Ç. Arslandoğmuş, Ömer Okan, Celal Çalışkan, Aysel Durgun, Mürsel Selçuk, Nihal Selçuk, Nihal Kayapa, Tülay Pamuk, Mukaddes Keskin, Orhan Kusku, Alper Karatoyun, Bülent Özhalepli, Çağda Özbaki, Ali Manço, Nesre Tang, Banu Yıldırım, Metin Karadağ, Mustafa Sarısakal, Alper Arslan, Özden Kaya, Hikmet Eroğlu.

- Mimarlar Odası dijital proje kontrolü sistemine geçiş ve Muhasebe sisteminin altyapısının güncellenmesi gerekliliği,
- Mimarlar Odası olarak mesleki denetim kontrol sistemi ve takibinin yapılabileceği bir sistem geliştirilebilmesi gerekliliği,
- Mimaride teknolojinin Sürdürülebilirlik ve yeşil bina konusuna katkısının nasıll olması gerektiği,
- İnşaat uygulama aşamasında kullanılan malzemelerin teknolojinin gerisinde kalması ve doğaya uyumlu ve dönüştürülebilir malzeme kullanımının sağlanabilmesi gerekliliği ve ekonomik boyutları,
- İnşaat üretim sürecinde robot kollar ile üretim ve bilgisayar kontrollü üretim tekniklerine geçiş sistemi,
- Mimarlar Odası'nın serbest çalışan bürolara bilişimsel olarak yol gösterip destek olması gerekliliği,
- BIM teknolojisinin ülkemizde kullanılmasına yönelik altyapı, eğitim ve disiplinlerarası koordinasyon sorunu ve bu konularda Mimarlar Odası'nın üyelere öncülük etmesi gerekliliği,
- CAD standartlarının kullanımı konusunda Mimarlar Odası öncülüğünün gerekliliği,
- Kamu proje kontrol sistemi ile Serbest çalışan mimar arasında BIM teknolojisine geçişte yaşanacak uyum sıkıntısı,

- Yazılım sistemlerinin yerelleştirilmesi, çizim programları konusunda Mimarlar Odası'nın kendine ait bir yazılım sistemi geliştirerek üyelere ekonomik paketler sunması,
- Mimarlar Odası'nın proje denetimi konusunda, dijitalleşmenin hukuksal olarak önemi,
- Teknoloji ve Bilişimsel eğitimin önemi ve ulaşılabilirliği,
- Diğer mühendislik kolları ile entegre çalışabilen sistemlere geçişte yaşanacak sıkıntılar,
- Kompleks binalarda yangın ile ilgili çözümlerinde Bilişim altyapısına duyulan ihtiyaç ve güncelleme gerekliliği,
- Mimarlar Odası bünyesinde kendine ait e-imza sistemini kurmasının, proje denetimi konusunda gerekliliği,
- Mimarlar Odası'nın bilişim konusunda ilerleyerek, mesleki otoritenin korumasının, mimarların kriter getirmesi gereken konularda mimar olmayan meslek gruplarının söz sahibi olmasının engellenmesi gerekliliği,
- Bina yapım süreçlerinde estetik değerlerin korunabilmesi ve bu sürecin ekonomi ile olan ilişkisi,
- Modüler sistemde yapı teknolojisinin geliştirilmesi,
- Bina yapım sürecinde Bio-material kullanımı ve 3D printable sistem tekniklerinin kullanımı,
- Serbest çalışan mimari ofislerin ekonomik sebepler ile teknoloji ve program kullanımında AR-GE'ye kaynak ayıramamaları ve bu sebepten doğan hukuki problemler,
- Mimarlar Odası'nın yeni teknolojik gelişmelerin kontrolü kapsamında üyelere ait program kullanım verilerinin toplanabilmesinin gerekliliği tartışıldı.

8.3.2 TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi Bilişim Mesleki ve Bilimsel Çalışma Kurulu II. Danışma Kurulu Toplantısı Raporu

Toplantı Tarihi: 24.07.2022

Toplantı Yeri: Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi, Karaköy

Toplantıya Katılanlar: Aydın Ufuk Yücel, İsmail Doğanılmaz, Özge Ç.

Arslandoğmuş, Aysel Durgun, Celal alışkan, Tores Dinöz, Kadir Yıldız, Ömer Okan, Orhan Kusku, Ayhan Mucur, Levent Baki, Togan Tong, Barış Canpolat, Tölay Pamuk, Rauf Arda, Müslüm Mağara, ağda Özbaki, İdris Bahadır, Efe Gözen, Ali Manço, Meltem Güller, Yeşim Ünal, Nihal Kayapa

- Meslektaşımız Ali Manço yazılı iletteği görüşlerini ayrıca sözlü olarak da kurula anlattı. Önerilerinin süreç içinde gündem maddeleri olarak ayrı ayrı ele alınmasına karar verildi.
- BIM
- BIM çalışmalarını yönlendirmek ve koordine etmek, alt çalışma başlık ve gruplarını oluşturmak amacı ile;
- BIM Koordinasyon Kurulu kuruldu.

Kurulda yer alan meslektaşlarımız; Doç. Dr. Togan Tong, Özge . Arslandoğmuş , Orhan Kusku, Kerem Buğdaycıoğlu, Ecenur Çorlu, Nihal Kayapa, Ömer Okan, Celal alışkan, İdris Bahadır

- Meslektaşımız Dursun Furkan apkın, BIM konulu toplantılara katılabileceğini MBÇK Yönetimine ilette.
- Meslektaşımız Barış Canpolat sanal ortamda BIM konulu bir sunum hazırlayacağını ve BIM çalışmalarına katkı koyacağını beyan etti.
- DİĞER ALIşMALARDA GÖREV ALAN MESLEKTAşLARIMIZ

Hesaplamaalı Tasarım alışma Grubu

Efe Gözen, Yeşim Ünal, Ömer Okan, ...

Yazılım Araştırma Değerlendirme

İdris Bahadır, ...

Blockchain Teknolojisi

Raşit Gökçeli, Müslüm Mağara, ...

- ETKİNLİK ÖNERİLERİ

Teknolojinin Mimarlık mesleğine etkisi konuşmak üzere sempozyum yapılması önerisi değerlendirildi. Eylül ayında yapılması kapsamında çalışma yürütölmesine, Ömer Okan'ın çalışmayı koordine etmesi kararı verildi.

Yapay Zeka ve Oyun Programlama konularında sunumlar yapılması gerekliliği vurgulandı.

Yapay Zeka ve Endüstri 4.0 konusunun bir sonraki toplantıda gündeme alınmasına karar verildi.

8.3.3 TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi Bilişim Mesleki ve Bilimsel Çalışma Kurulu III. Danışma Kurulu Toplantısı Raporu

Toplantı Tarihi: 04.09.2022

Toplantı Yeri: Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi, Karaköy

YAZILIM ARAŞTIRMA DEĞERLENDİRME GRUBU - EKONOMİK CAD YAZILIMLARI

- Yazılım envanteri oluşturulması tartışıldı.
- Yazılım fonksiyonuna göre finansal karşılaştırma - en az süre ile kira en uzun süre kira süresi ve satın alma üzerinden değerlendirme (2D-3D - render motorları - animasyon - office programları) gerçekleştirildi.
- Üretici firmalarla görüşme - Yazılımların pahalı olması - alım gücünün düşüklüğü sorunu incelendi.
- “Gelecek nesillerin karşılaşacağı soruna yönelik yazılım yazma çalışmaları 20 yıllık bir proje olarak ele alınabilir mi? Finans edebilecek kuruluş bulunabilir mi - Yazılım IFC data üretebilir mi?” konuları gündeme getirildi.
- Yazılımlar arası birlikte çalışabilirlik ve veri transferi düşünülerek çalışma yapılması, diğer yazılım firmalarının Autodesk karşısındaki piyasada tutunma durumu karşılaştırıldığında yeni yazılımın pazarlanması ve piyasadaki yerini belirleme sorunu, Mimarlar Odası'nın kanun koyucu olarak bu duruma müdahale etmesi, Global firmalarla çalışmalarda yine global standartlar ve yazılımların tercih edilmesi ile uluslararası ihtiyaçları kapsayacak yazılım ihtiyacını etkileyen unsurlar tartışıldı.
- “Mimarların BIM kullanımlarına göre yazılım farklı BIM kullanımlarına göre satılabilir mi? Mimarlık firması yazılımları hangi BIM kullanımlarına göre kullanmaktadır çalışması yapılabilir mi?” konuları konuşuldu.
- BIM Excellence sitesi için Succar'ın referans olarak kullanılabilmesi konuşuldu.
- Kurumsal family dosyalarımızın üretilmesi gündeme getirildi.

SEMPOZYUM

- Sempozyumun adlandırılması konusu tartışıldı.
- Hastane mimarisi konusunda Circle'in sunum ile destek olabileceği gündeme getirildi.
- Sempozyumun canlı yayınlanması için gerekiyorsa medyumların kullanılması, telif sorunlarının ele alınarak incelenmesi konuşuldu.

DİJİTAL ORTAMDA MESLEKİ DENETİM PİLOTAJ ÇALIŞMASI

- Üye bağlarının koparılmaması amaçlanmaktadır.
- BIM ile BCF formatında teslim ile otomasyon sağlanabilir.
- Her çalışma gruplarını etkinlikleri ile üye ilişkileri sağlanabilir.
- ISO Sertifikasyonu gerekmektedir. Her firmanın, bakanlık kurumlarının teslim formatlarının farklı olması sorununu çözülmesi hedeflenmektedir.
- Açık rıza metni alınmalıdır teslimlerde ancak özel mimari detaylar istisna tutulmalıdır. Telif hakkı konusu gündeme getirilmelidir.
- Projelerin çalınmaması için süreç ISO ile şeffaf hale getirilmelidir.
- Projelerin arşivlenmesi konusunda çalışma yapılmalıdır. Proje tipolojilerine göre mimarlara yardımcı kaynak oluşturulabilir.
- Sağlık sektörü ve sağlık yapılarının teknolojik olarak değerlendirilmesi konusunda Özlem Geylani katkıda bulunabileceğini belirtti.
- İdris Bahadur yazılım araştırması bilgilendirmesi yaptı.
- Yerel yazılımın oluşturulabilirliği üzerine konuşuldu.
- Anadolu 2.B.K.B. Temsilciliğinin pilot bölge olarak denelediği dijital ortamda mesleki denetim çalışması konusunda bilgi verildi. Proje formatının DXF olarak gönderilmesi gerekliliği önerisinde bulunuldu. Veri güvenliği, sertifikasyon konusu ve bu sistem üzerinden arşivleme yapılabilirliği konuşuldu.
- Çizim tekniklerinde global standartların belirlenmesi gerekliliği tartışıldı.
- BIM koordinasyon çalışma kuruluna yönetici olarak Togan Tong ve İdris Bahadur, sekreteryası için Ecenur Çorlu önerildi.
- Türkiye'deki mimari ofisler için BIM kullanım istatistikleri ve genellemesi yapılabilirliği tartışıldı.

8.3.4. TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi Bilişim Mesleki ve Bilimsel Çalışma Kurulu Yürütme Kurulu Toplantısı

Bilişim MBÇ Yürütme Kurulu, mesleki denetimin dijitalleşmesi konusunda pilot çalışmanın yapılması konusunda gerçekleştirilen 26 Şubat 2022 tarihli toplantıda aşağıdaki kararı almıştır:

Toplantı No: 13

Toplantı Tarihi: 26 Şubat 2022

Toplantı Saat: 19:00

Toplantı Yeri: ZOOM üzerinde online toplantı

Toplantıya katılanlar: Çalışma grubu üyeleri

TOPLANTIYA KATILIM LİSTESİ

1. Rasit GÖKÇELİ
2. Aydın Ufuk YÜCEL
3. Zevcan ÖNDER
4. Tores DİNÇÖZ
5. Celal CALISKAN
6. İsmail DOĞANYILMAZ
7. Ömer OKAN
8. Özge C. ARSLANDOĞMUS

Karar No: 3

Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi Anadolu 2. B.K.B.Temsilciliği'nin ekteki yazısı kurulumuzca değerlendirilmiş ve bu çalışmanın önemli ve faydalı olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle bu pilot çalışmanın yapılması için gerekli yetkilendirme ve desteğin verilmesinin şubeden talep edilmesine karar verilmiştir.

8.4. Diğer Çalışmalar

Yazılım Firmalarıyla yapılan görüşmeler çerçevesinde, Dünya Mimarlık Gününe özel yazılım programlarında "FGA Mimarlık"tan Mimarlar Odası üyelerine özel indirimler alındı.

Bilişim MBÇ Kurulu, Danışma Kurulu'nun tartışma ve önerileri doğrultusunda 47. Dönem içerisinde; mimarlığın ve mimarların teknolojik anlamda çağı yakalaması, gelişmesi amacıyla tüm dünyada kullanılan çizim teknik-

leri, yapı sistemi teknolojik takip yöntemleri, yapay zeka teknolojisi süreçleri çerçevesinde Yürütme Kurulu ve organlarının bilgi aktarmasının yanı sıra, teknoloji alanında yaşanan gelişmelerin meslek alanına, yapı üretim sürecine ve mimarlık ortamı örgütlenme süreci üzerindeki etkilerini gündeme getirmiş ve tartışma ortamına açmıştır. Bu kapsamda üyelere yönelik etkinlik, malzeme tanıtımı ve mesleki denetim sürecinde dijitalleşme pilot çalışmasını gerçekleştirmiştir